

Redaksjonelt

For ti år siden ga Dag Øistein Ensjø og Liv Ingeborg Lied ut boken *Det folk vil ha. Religion og populærkultur* (2011). Denne boken satt forskningsfeltet religion i populærkulturen solid på kartet i Norge, og siden den tid har en rekke Nordiske religionsforskere viet ulike aspekter av populærkulturen oppmerksomhet. Populærkultur er et vidt begrep, og forskere har sett på veldig ulike områder som film (Feldt 2020; Sjø 2016), TV-serier (Skjoldli 2019), livsstilsmagasiner (Ann-Kristin Gresaker 2017), litteratur (Davidsen 2019; Sky 2015), popmusikk (Farstad 2017) og musikkvideoer (Undheim 2021, under utgivelse) bare for å nevne noen veldig få. Feltet er enormt, og utvides og fornyes stadig. Dette temanummeret har samlet tre artikler fra fagmiljøet i religionsfag knyttet til lærerutdanningene ved Universitetet i Sørøst-Norge. Det er flere i dette fagmiljøet som på ulike måter har hatt berøringspunkter opp mot populærkulturelle uttrykk for religion (Winje 2019; Rosland 2019), og jeg er stolt av å kunne presentere flere bidrag til feltet i dette nummeret. Felles for de tre artiklene er at de nærmer seg tematikken gjennom perspektiver fra andre områder. Ragnhild Laird Iversen tar for seg juleforberedelsene i en barnehage på Østlandet og ser på hvordan Rampenissen, en figur med utgangspunkt i en amerikansk barnebok, får en sentral plass. Mens de ansatte i barnehagen er veldig forsiktige med å påvirke barns tro på religiøse skikkelser, strekker de seg langt for å overbevise barna om at Rampenissen faktisk eksisterer. Artikkelen belyser hvordan de ansattes forståelse og innramming av den enkelte aktiviteten gir helt ulike forutsetninger for hva slags påvirkning som oppleves som akseptabel. Stian Sundell Torjussen ser nærmere på religion i rollespillet *Dungeons and Dragons*. Med utgangspunkt i den gresk mytologi-inspirerte verdenen Theros, undersøker han hvordan spillets skapere trekker på en rekke ulike kilder for å lage en verden som på tross av sin fiktive karakter er klart gjenkjennelig som gresk. Torjussen trekker på sin kompetanse innenfor antikk religion for å vise hvordan fremstillingen av gudene i Theros knytter an til ulike dis-

kusjoner fra antikkens Hellas rundt gudenes eksistens og natur, i tillegg til å måtte forholde seg til et moderne publikums forventninger og eksisterende forestillinger. Undertegnedes egen artikkel handler om hvordan etablerte forestillinger om religion brukes narrativt i to science-fiction / fantasy-serier fra 2019. Artikkelen tar utgangspunkt i forskning på nyhetsmedier og viser hvordan disse TV-seriene bruker mange av de samme teknikkene for å effektivt formidle sammenhengende historier som vi finner i nyhetsformidling. Jeg diskuterer hvordan etablerte forestillinger rundt radikaliserings og farlige sekter kjent fra nyhetene, setter serieskaperne i stand til å fortelle komplekse historier uten å bruke for mye tid på bakgrunnsinformasjon. I tillegg til forskningsartiklene har vi også gitt plass til noen bokanmeldelser. Come in and enjoy the show!

Audun Toft – Gjesteredaktør

REFERANSER

- Davidsen, Markus A. 2019. Honouring the Valar, finding the Elf within: The curious history of Tolkien spirituality and the religious affordance of Tolkien's literary mythology. In *Tolkien the Pagan? Reading Middle-earth through a Spiritual Lens: Proceedings of Tolkien Society Seminar 2018*, 31–45. Luna Press Publishing.
- Endsjø, Dag Øystein og Lied, Liv Ingeborg 2011. *Det folk vil ha: Religion og populærkultur*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Farstad, Mona H. 2017. Sami Yusuf og den islamske pop-musikken: fra folkelig Muhammad-fromhet til universell spiritualitet. *DIN-Tidsskrift for religion og kultur*, (1), 62–91.
- Feldt, Laura 2020. Religion, fantasyfilm og fantastiske væsener: Mediering af religion i *Fantastic Beasts and Where to Find Them*. *Religionsvidenskabeligt Tidsskrift*, (70), 52–76.
- Gresaker, Ann Kristin 2017. Religion, kjønn og kjendiser. Religion i norske kvinne- og manneblader for unge. I Ida Marie Høeg (red.). *Religion og ungdom*, 100–118. Universitetsforlaget, Oslo.

- Rosland, Kristine T. 2019. Reading the «Apocryphon of John» as Genesis fan fiction. *Transformative Works and Cultures*, 31(31).
- Sjö, Sofia 2016. Madness, otherness and transformation: Exploring religion in Nordic crime films. *Journal of Religion & Film*, 20(1), artikkel 18.
- Skjoldli, Jane 2019. Paver og prester i South Park: Hva formidler serien om katolisisme? *DIN – Tidsskrift for religion og kultur*, (1), 35–64.
- Sky, Jeanette. (2015). *Religion og fortelling: Fra Ingmar Bergman til Harry Potter*. Pax, Oslo.
- Undheim, Sissel. 2021, under utgivelse. Balansekunst med Beyoncé. Å spille på fordommer for å bryte dem ned? I Marie von der Lippe (red.). *Fordommer i skolen: Gruppekonstruksjoner, utenforskap og inkludering*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Winje, Geir 2019. Chapter 5: The Visual Dylan: Religious Art, Social Semiotics and Album Covers. I Robert W. Kvalsvaag og Geir Winje (red.). *A God of Time and Space: New Perspectives on Bob Dylan and Religion*, 141–161. Cappelen Damm Akademisk, Oslo.